18/03/2026

«Άγιος Δημήτριος Γκαγκαστάθης»: Συζήτηση με τον π. Σπυρίδωνα Βασιλάκο στα «Ευαγγελίστρια 2026»

/ Ενορίες

Η ζωή του αποτελεί ζωντανή απόδειξη ότι η αγιότητα είναι εφικτή για όλους και ότι ο δρόμος προς αυτήν περνά μέσα από την καθημερινότητα, την αγάπη και τη σχέση με τον Θεό.

Στο «Ενοριακό Αρχονταρίκι» του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς και στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Ευαγγελίστρια 2026», την Τρίτη 17 Μαρτίου **ο Ηλίας Λιαμής,** Δρ. Θεολογίας, Μουσικολόγος και Συγγραφέας, φιλοξένησε τον **Πρωτοπρεσβύτερο π. Σπυρίδωνα Βασιλάκο**, σε μια συζήτηση με θέμα ***«Αγιασμένες μορφές: Άγιος Δημήτριος Γκαγκαστάθης».***

Η συνάντηση ήταν αφιερωμένη στη ζωή και την αγιότητα του Αγίου Δημητρίου Γκαγκαστάθη, ενός σύγχρονου αγίου της Ορθόδοξης Εκκλησίας, που υπήρξε έγγαμος ιερέας και πατέρας πολυμελούς οικογένειας. Μέσα από τη συζήτηση, αναδείχθηκε η αγιότητα όχι ως κάτι μακρινό ή απρόσιτο, αλλά ως φυσική κατάσταση του ανθρώπου, η οποία μπορεί να βιωθεί μέσα στην καθημερινότητα, ακόμα και μέσα στον γάμο και τις δυσκολίες της ζωής.

Αρχικά, τέθηκε το θεμελιώδες ερώτημα σχετικά με την αντίληψη που έχουμε για την αγιότητα. Συχνά, οι άνθρωποι τη συνδέουν αποκλειστικά με τη μοναχική ζωή, την απομάκρυνση από τον κόσμο και την ασκητικότητα. Ωστόσο, τονίστηκε ότι αυτή η αντίληψη είναι περιοριστική και επικίνδυνη, διότι δημιουργεί την ψευδαίσθηση ότι η αγιότητα δεν είναι εφικτή για τον «μέσο» άνθρωπο. Αντίθετα, υπογράμμισε ο π. Σπυρίδων, ότι η αγιότητα είναι η φυσική κατάσταση του ανθρώπου και ότι όλοι είναι καλεσμένοι να τη ζήσουν μέσα στο «εδώ και τώρα».

Η μορφή του Αγίου Δημητρίου προβάλλεται ως ζωντανή απόδειξη αυτής της αλήθειας. Γεννημένος το 1902 σε ένα φτωχό χωριό κοντά στα Τρίκαλα, μεγάλωσε μέσα σε δύσκολες συνθήκες, με στερήσεις και ανάγκη για εργασία από μικρή ηλικία. Παρά την επιθυμία του να μορφωθεί, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το σχολείο για να βοηθήσει την οικογένειά του. Ωστόσο, από πολύ μικρός έδειξε έντονη πνευματική ευαισθησία και αγάπη προς τον Θεό. Ακόμη και όταν εργαζόταν ως βοσκός ή αγρότης, προσευχόταν με θέρμη και βίωνε τη σχέση του με τον Θεό με βαθιά αίσθηση παρουσίας.

Ένα χαρακτηριστικό περιστατικό της παιδικής του ηλικίας είναι ότι, όταν δεν μπορούσε να παρευρεθεί στη Θεία Λειτουργία, γονάτιζε στο χωράφι ή στο βουνό και προσευχόταν, υπολογίζοντας πότε τελειώνει η λειτουργία. Αυτό δείχνει ότι η λατρεία δεν περιοριζόταν στον ναό, αλλά είχε γίνει εσωτερική του κατάσταση. Η πνευματικότητα του Αγίου δεν ήταν τυπική ή εξωτερική, αλλά βαθιά βιωματική.

Κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής του θητείας στη Μικρά Ασία, σε συνθήκες

πολέμου και κινδύνου, διατήρησε ζωντανή την πίστη του. Είχε πάντα μαζί του εικόνες αγίων, τις οποίες κρατούσε κοντά του, δείχνοντας τον έντονο πόθο του για την παρουσία του Θεού. Αυτός ο πόθος αναδεικνύεται ως βασικό στοιχείο της πνευματικής ζωής: χωρίς αγάπη και λαχτάρα για τον Θεό, δεν μπορεί να υπάρξει αληθινός αγώνας.

Μετά την επιστροφή του, παντρεύεται την Ελισάβετ, με την οποία αποκτούν εννέα κόρες. Η συζυγική τους σχέση παρουσιάζεται ως πρότυπο πνευματικής ενότητας και συνεργασίας. Η πρεσβυτέρα, δυναμική και αφοσιωμένη, στήριξε τον σύζυγό της και συμμετείχε ενεργά στον πνευματικό αγώνα της οικογένειας. Το γεγονός ότι αποφάσισε να ντύνεται με σεμνότητα από την ημέρα της χειροτονίας του δείχνει τη βαθιά της συνείδηση για το μυστήριο της ιεροσύνης και του γάμου.

Η οικογένεια του Αγίου λειτουργούσε ως «κατ’ οίκον εκκλησία». Η προσευχή, η αγάπη, η συγχώρεση και η ταπείνωση αποτελούσαν τα θεμέλια της καθημερινής ζωής. Ο ίδιος συνήθιζε να προσεύχεται τη νύχτα, διαβάζοντας ονόματα ζώντων και κεκοιμημένων, ενώ η σύζυγός του συμμετείχε με την ευχή. Μέσα σε ένα σπίτι γεμάτο παιδιά και δυσκολίες, η πνευματική ζωή δεν ήταν εμπόδιο αλλά πηγή δύναμης.

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε ο π. Σπυρίδων, στον τρόπο με τον οποίο αντιμετώπιζε τα προβλήματα. Δεν αντιδρούσε με ένταση ή αυστηρότητα, αλλά με προσευχή και εμπιστοσύνη στη χάρη του Θεού. Ακόμη και σε στιγμές έντασης μέσα στο σπίτι, προτιμούσε να διαβάζει προσευχές, πιστεύοντας ότι η θεία χάρη θα φέρει την ειρήνη.

Σημαντικό στοιχείο της διδασκαλίας του ήταν η αξία της συγγνώμης. Τόνιζε ότι το «συγγνώμη» έχει την ίδια δύναμη με το «σ’ αγαπώ» και ότι προσελκύει τη χάρη του Θεού. Αυτή η απλότητα και πρακτικότητα χαρακτηρίζει όλη τη διδασκαλία του: δεν έδινε περίπλοκες οδηγίες, αλλά ουσιαστικές συμβουλές που μπορούσαν να εφαρμοστούν στην καθημερινή ζωή.

Κατά τη διάρκεια της Κατοχής, η πίστη του εκδηλώθηκε με θάρρος και αυτοθυσία. Ένα από τα πιο εντυπωσιακά περιστατικά είναι όταν στάθηκε μπροστά σε Ιταλό διοικητή για να αποτρέψει την εκτέλεση νέων του χωριού του, προσφέροντας τον εαυτό του στη θέση τους. Η πράξη αυτή δείχνει όχι μόνο αγάπη αλλά και απόλυτη απουσία φόβου, που πηγάζει από την εμπιστοσύνη στον Θεό.

Σε μια εποχή διχασμού και βίας, ο Άγιος Δημήτριος υπήρξε ειρηνοποιός. Δεν πήρε το μέρος καμίας πλευράς, αλλά αντιμετώπιζε όλους ως εικόνες του Θεού. Ακόμη και εκείνους που τον αδίκησαν ή τον καταδίωξαν, δεν τους κατέκρινε, αλλά τους

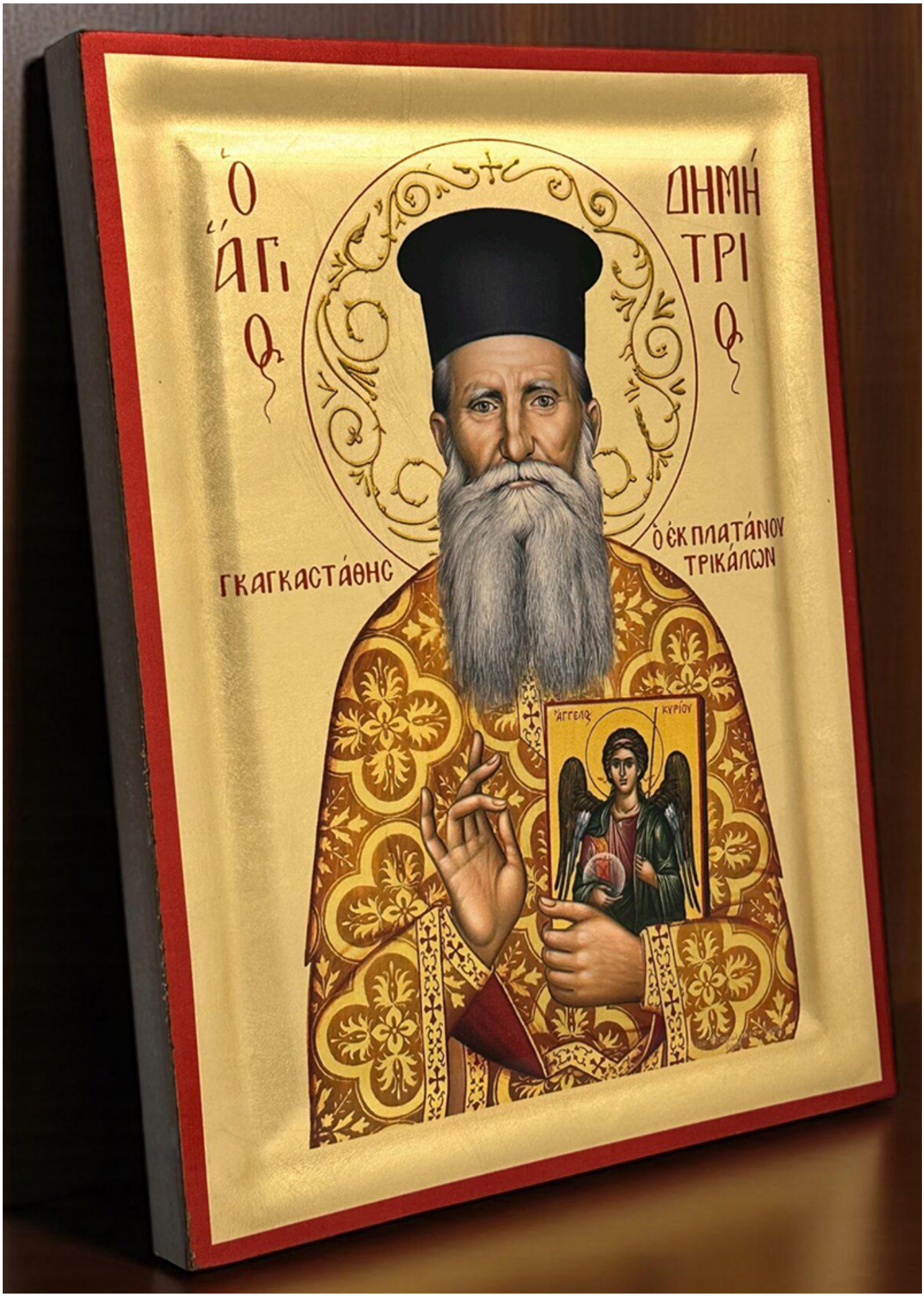
συγχωρούσε. Η ανεξικακία του αποτελεί ένα από τα πιο χαρακτηριστικά γνωρίσματα της αγιότητάς του.

Εντυπωσιακή είναι και η επιρροή του πέρα από τα όρια της κοινότητάς του. Παρότι απλός και χωρίς ιδιαίτερη μόρφωση, προσέλκυσε το ενδιαφέρον μεγάλων πνευματικών μορφών, ακόμη και θεολόγων από το εξωτερικό, οι οποίοι τον επισκέπτονταν για να μάθουν από την εμπειρία του τι σημαίνει ιεροσύνη και λειτουργική ζωή.

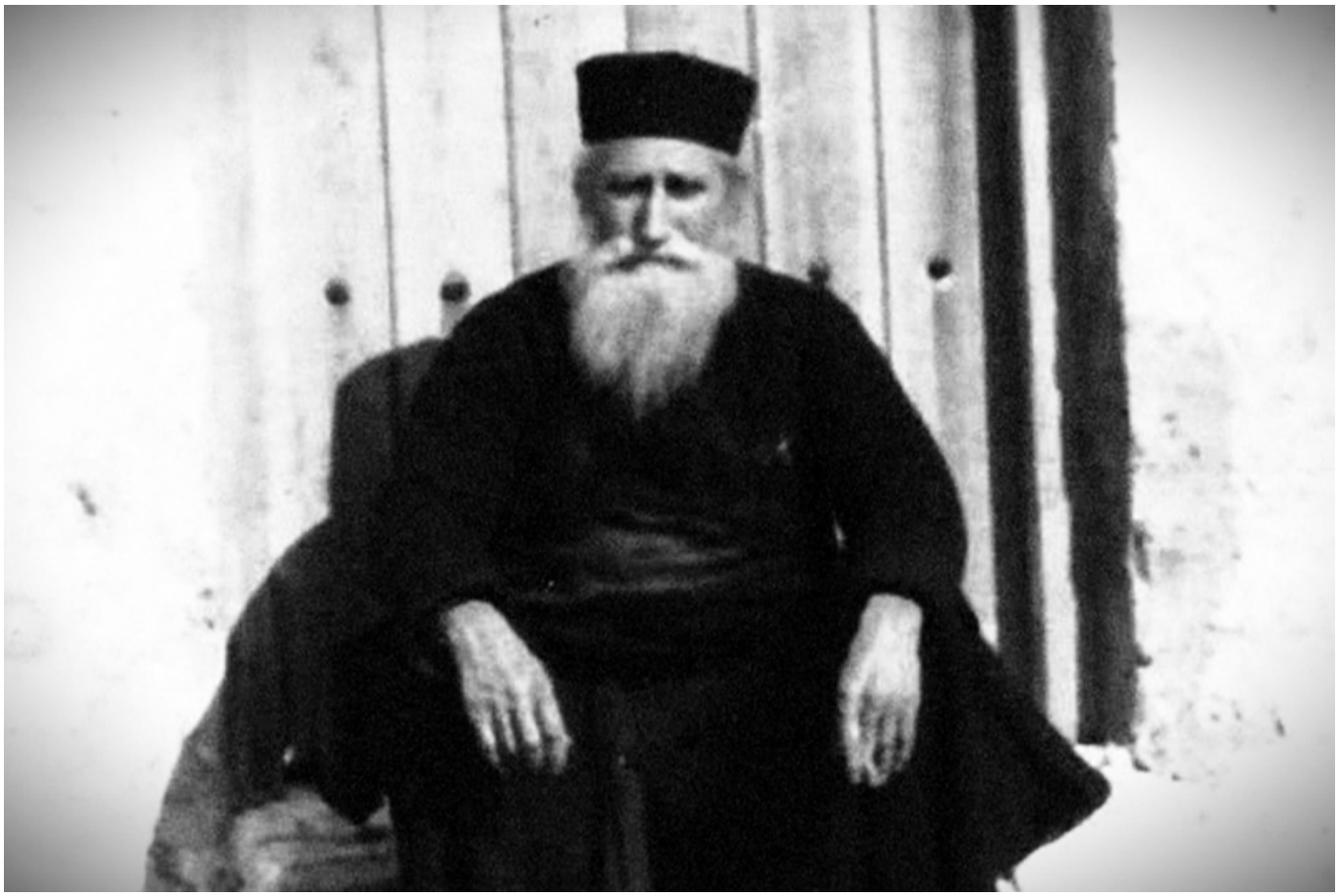
Η αγιότητά του δεν περιοριζόταν σε θαυμαστά γεγονότα, αν και αναφέρονται αρκετά. Το σημαντικότερο είναι ότι η ζωή του στο σύνολό της ήταν ένα «θαύμα», δηλαδή μια συνεχής παρουσία της χάρης του Θεού. Η ταπείνωση του ήταν τέτοια που δεν θεωρούσε τίποτα από αυτά εξαιρετικό.

Τέλος, υπογραμμίστηκε η σημασία της αγιότητάς του για τη σύγχρονη εποχή. Σε μια περίοδο όπου ο γάμος και η οικογένεια δοκιμάζονται, η ζωή του Αγίου Δημητρίου αποτελεί πρότυπο και πηγή ελπίδας. Δείχνει ότι η αγιότητα δεν είναι ασύμβατη με την οικογενειακή ζωή, αλλά μπορεί να ανθίσει μέσα σε αυτήν.

Ο Άγιος Δημήτριος Γκαγκαστάθης αποτελεί μια ολοκληρωμένη μορφή αγιότητας: άνθρωπος της προσευχής, της αγάπης, της ταπείνωσης και της συγχώρησης, σύζυγος και πατέρας, ιερέας και ποιμένας, ειρηνοποιός μέσα σε δύσκολες εποχές. Η ζωή του αποτελεί ζωντανή απόδειξη ότι η αγιότητα είναι εφικτή για όλους και ότι ο δρόμος προς αυτήν περνά μέσα από την καθημερινότητα, την αγάπη και τη σχέση με τον Θεό.

Ὁ ἅγιος Δημήτριος
Γκαγκαστάθης
Ὁ ἐκ Πλατάνου Τρικάλων
Ἄγγελος Κυρίου

ENOPIA
εν Σπαση...

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ